

Obowiązki gmin

Program ochrony powietrza
oraz uchwała antysmogowa

Departament Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie

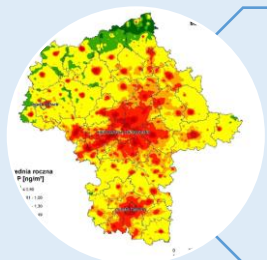

ODDECH DLA MAZOWSZA

Stan powietrza na Mazowszu

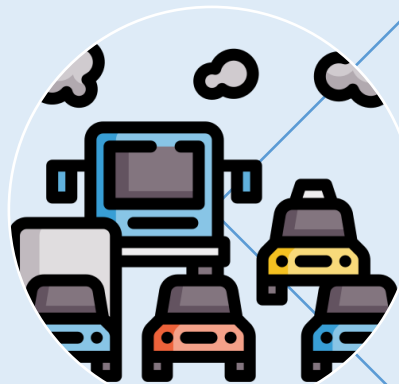
270 powiadomień GIOŚ
od 2018 r. do końca 2021 r.

mazowieckie miejscowości
w czołówkach rankingów
złej jakości powietrza

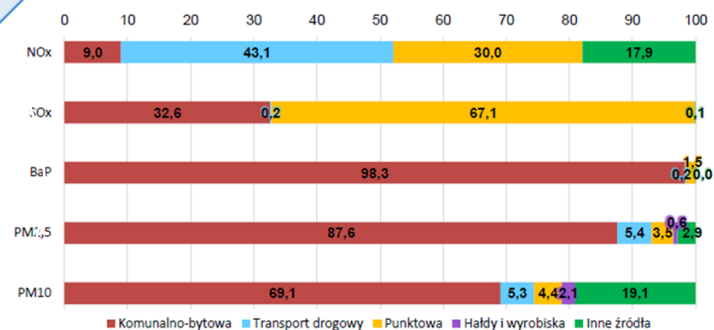

Wyrok TSUE w zakresie
długotrwałego
przekraczania norm PM10
i niewłaściwej transpozycji
prawa UE

Zagrożenie wyrokiem
TSUE w zakresie
długotrwałych
przekroczeń NO₂

ROJP
2021

ODDECH DLA MAZOWSZA

Działania naprawcze POP

dla wszystkich gmin:

Ograniczenie niskiej emisji

(inwentaryzacja
+wymiana kotłów)

Czyszczenie ulic
i zakaz używania
dmuchaw

Edukacja
ekologiczna

Kontrola
przestrzegania
przepisów

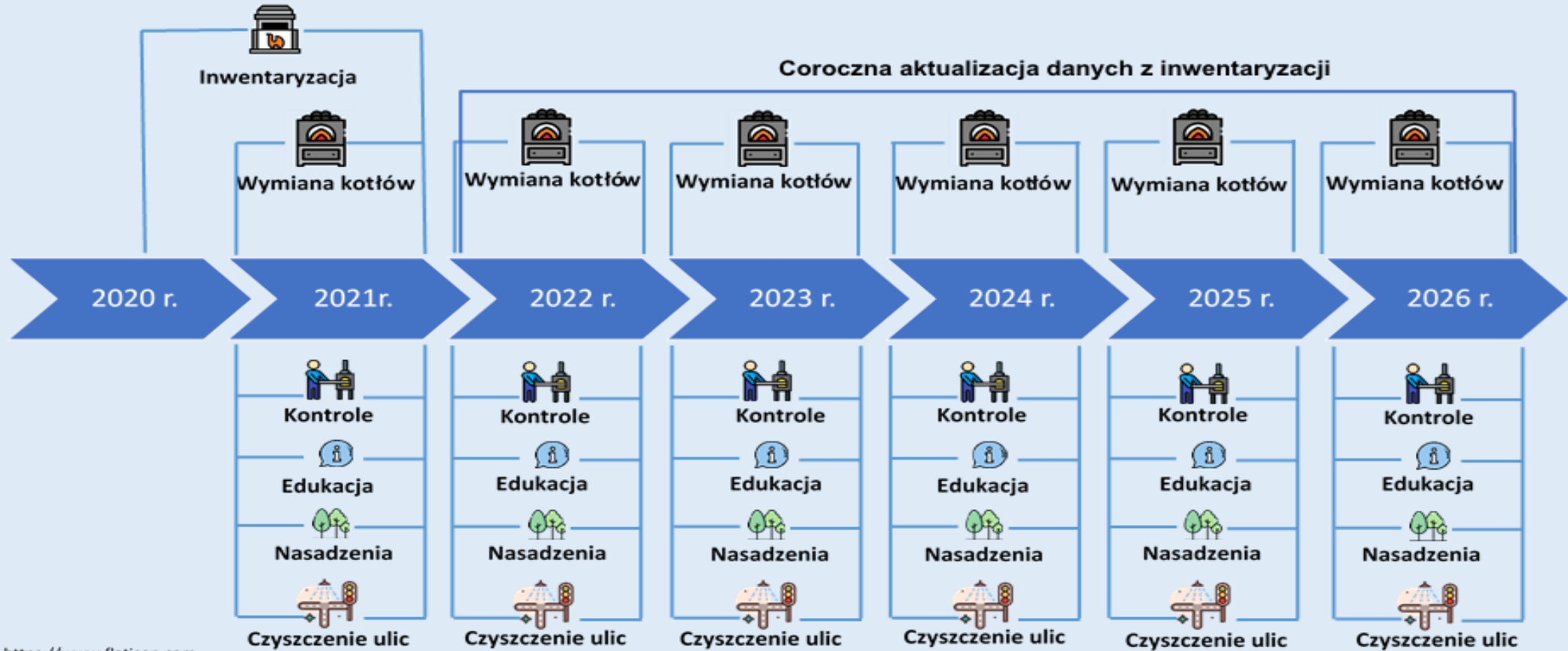
dla gmin, w których wymiana kotłów nie przyniesie wystarczającego efektu ekologicznego, lub z których napływ powinien być zmniejszony:

Zwiększenie
powierzchni zieleni

ODDECH DLA MAZOWSZA

Harmonogram działań naprawczych

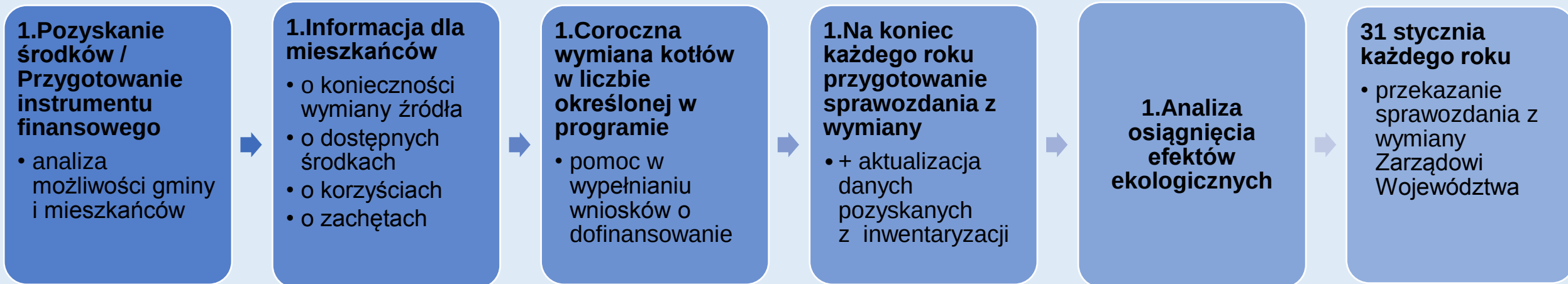
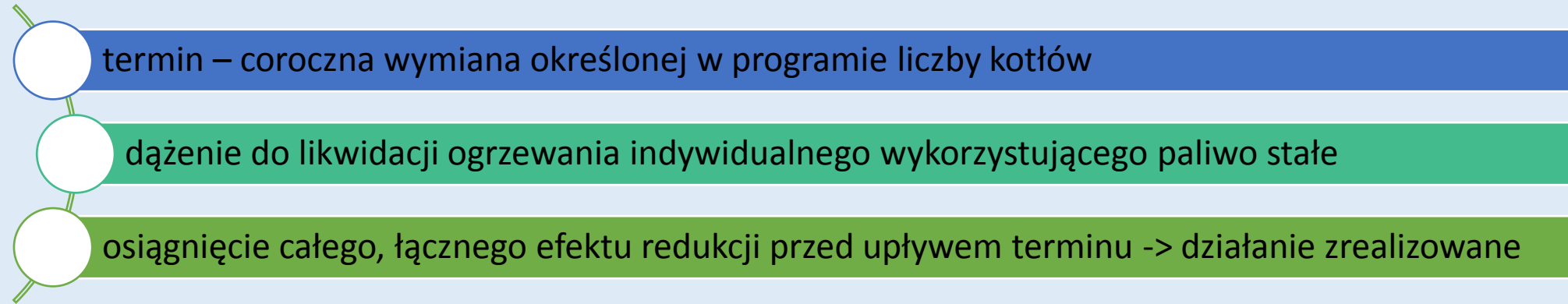

<https://www.flaticon.com>

ODDECH DLA MAZOWSZA

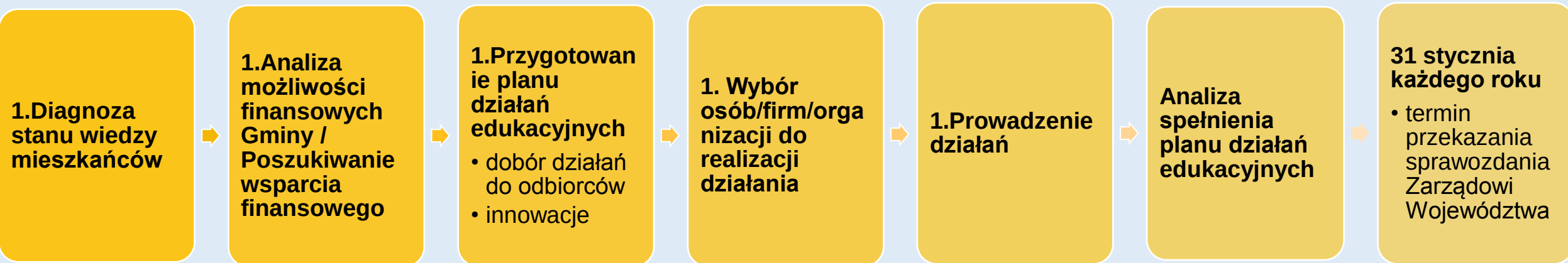
Ograniczenie niskiej emisji – wymiana źródeł ciepła

ODDECH DLA MAZOWSZA

Edukacja ekologiczna

Liczba mieszkańców gminy	Roczna liczba wymaganych działań
>100 000 osób	minimum 5
>50 000 ÷ 100 000 osób	minimum 4
>25 000 ÷ 50 000 osób	minimum 3
>10 000 ÷ 25 000 osób	minimum 2
≤10 000 osób	minimum 1

ODDECH DLA MAZOWSZA

Kontrola przestrzegania przepisów

Czego dotyczy

- przestrzeganie uchwały antysmogowej
- przestrzeganie zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych

Kto?

- straż miejska/gminna/międzygminna
- przeszkoleni i upoważnieni pracownicy gminy

Kiedy?

- regularnie (intensywnie w okresie grzewczym)
- średni czas reakcji na zgłoszenie – nie więcej niż 12 godzin

Ile?

- Minimalna liczba kontroli w każdej gminie, w każdym roku, określona jest w programie
- Liczba ta jest niezależna od wyników inwentaryzacji

1. Analiza zasobów kadrowych i kwalifikacji

1. Upoważnienie urzędników / Wyznaczenie strażników miejskich lub gminnych

1. Szkolenie z obowiązków kontrolnych

Przygotowanie planu kontroli i formularza protokołu z kontroli

Przygotowanie procedury reakcji na zgłoszenie (średnio 12 h)

1. Kontrole

1. Na koniec każdego roku - podsumowanie realizacji planu kontroli

1.31 stycznia każdego roku

termin przekazania sprawozdania z kontroli Zarządowi Województwa Mazowieckiego

ODDECH DLA MAZOWSZA

Czyszczenie ulic na mokro – dla wybranych gmin

czyszczenie ulic na mokro

zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści

mycie dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych
przynajmniej 6 razy w roku, w okresie wiosennym, letnim i jesiennym, w okresach bezdeszczowych

mycie wszystkich ulic w obszarach zabudowanych raz w roku, po okresie zimowym (najpóźniej do 30 kwietnia)

Kto?

gminy miejskie

zarządy dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych

Kto?

samorządy gminne

zarządy dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych

osoby fizyczne + podmioty korzystające ze środowiska

1. Gminy miejskie

1.Przygotowanie planu czyszczenia ulic na mokro

- analiza sytuacji meteorologicznej - czyszczenie tylko przy temp. >3 st. C

1.Wyznaczenie podmiotu realizującego / Przeprowadzenie przetargu

1.Czyszczenie ulic na mokro

1.Na koniec każdego roku - analiza spełnienia planu czyszczenia ulic

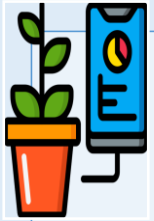
1.31 stycznia każdego roku

- termin przekazania sprawozdania z czyszczenia Zarządowi Województwa

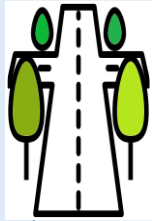

ODDECH DLA MAZOWSZA

Zwiększenie powierzchni zieleni – dla wybranych gmin

nie wprowadzamy rozwiązań wymagających intensywnej pielęgnacji

najwięcej zieleni: wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu

wykorzystujemy: dachy, pionowe powierzchnie, filary mostów, ekrany przyuliczne, betonowe słupy, wiaty

1. Gminy miejskie:

- Otwock,
- Pruszków,
- Ożarów Mazowiecki,
- Mińsk Mazowiecki,
- Radom
- Warszawa

Analiza możliwości rozszerzenia terenów zielonych na obszarze gminy i wskaźników z POP

Przygotowanie projektu / wybór rozwiązań, przetarg

Nasadzenia

Analiza uzyskania efektu ekologicznego

31 stycznia każdego roku

- przekazania sprawozdania z nasadzeń Zarządowi Województwa

ODDECH DLA MAZOWSZA

Dodatkowe działania dla Warszawy

strefy ograniczonego transportu

system monitorowania emisji z transportu

raport o możliwości zminimalizowania zatorów
oraz jego wdrażanie

poprawa jakości taboru komunikacji miejskiej

rozwój komunikacji tramwajowej

ODDECH DLA MAZOWSZA

Plan działań krótkoterminowych

Działania określone w PDK należy wdrażać w przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego, informowania lub alarmowania

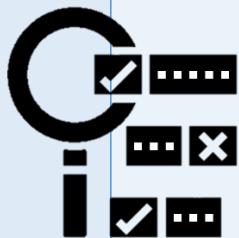
informacyjnych

- **informacja na stronach internetowych**
- powiadomienie poprzez Regionalny System Ostrzegania (RSO), Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB)
- **poinformowanie dyrektorów szpitali i przychodni**

ograniczających emisję

- korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się rower, pieszo, komunikacji miejskiej/gminnej
- niepalenie w kominku, nierozpalanie grilli i ognisk
- nieużywanie dmuchaw do liści
- zraszanie pryzm materiałów sypkich, zawieszenie uciążliwych prac budowlanych
- kierowanie ruchem przez Policję

operacyjnych

- **Wzmoczone kontrole kotłów, zakazu spalania odpadów, pojazdów, czystości dróg**

ochronnych

- ograniczenie intensywnego wysiłku fizycznego, przebywania dzieci i osób starszych na otwartej przestrzeni na zewnątrz
- ograniczenie wietrzenia pomieszczeń

ODDECH DLA MAZOWSZA

Stan prac w województwie

Stan uzupełnienia CEEB

21% - minimalny stopień wypełnienia deklaracji w gminach

87% - maksymalny stopień wypełnienia deklaracji w gminach

53% - stopień wypełnienia deklaracji w województwie

1 lipca 2022 r. - termin wypełnienia deklaracji dla źródeł istniejących

Efekty realizacji programu Czyste Powietrze

od początku funkcjonowania programu do końca kwietnia 2022 r.

36 041 - liczba wniosków o dofinansowanie

31 087 - liczba podpisanych umów

16 777 - liczba wypłat

219,7 mln zł - kwota wypłat

Stan realizacji POP

271 sprawozdań złożonych w terminie (86%)

312 gminnych inwentaryzacji (99%)

23 591 wymienionych kotłów (23%)

1 498 akcji edukacyjnych (81%)

26 754 kontroli (64%)

39,54 ha nasadzeń (55%)

25 452 myć ulic na mokro w ciągu roku (76%)

Szacowana liczba kotłów do wymiany na Mazowszu : 631 919 szt.

ODDECH DLA MAZOWSZA

Konsekwencje nierealizowania POP

**! Realizację POP kontroluje
Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska**

ODDECH DLA MAZOWSZA

Uchwała antysmogowa z 2017 r.

Od 11 listopada
nowoinstalowane kotły muszą
spełniać wymogi ekoprojektu

kotły klasy 5 wg normy
PN-EN 303-5:2012 mogą być użytkowane
do końca ich żywotności

Od 1 stycznia
zakaz użytkowania kotłów na węgiel lub drewno nie
spełniających wymogów dla klas 3,4 lub 5 wg normy
PN-EN 303-5:2012

kominki muszą spełniać wymogi ekoprojektu, lub być
wypozażone w urządzenie ograniczające emisję pyłu do
wartości określonych w ekoprojekcie

2017 r.

2018 r.

2023 r.

2028 r.

Od 1 lipca

zakaz spalania:

- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z ich wykorzystaniem,
- węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm,
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna),

Od 1 stycznia

zakaz użytkowania kotłów na
węgiel lub drewno klasy 3 lub 4
wg normy PN-EN 303-5:2012

<https://www.flaticon.com>

ODDECH DLA MAZOWSZA

Zakaz spalania węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla

- od dnia 1 października 2023 r., w granicach administracyjnych m.st. Warszawy;

- od dnia 1 stycznia 2028 r., w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego.

*użytkownicy kotłów na węgiel, spełniających wymogi ekoprojektu, eksploatowanych w granicach powiatów znajdujących się w obszarze NUTS2 – warszawski stołeczny uruchomionych do 1 czerwca 2022 r. będą mogli je eksploatować do końca ich żywotności.

<https://www.flaticon.com>

ODDECH DLA MAZOWSZA

Zakaz eksploatacji źródeł ciepła na paliwa stałe w nowobudowanych budynkach

Kogo dotyczy?

nowobudowane budynki

na działce sąsiedniej jest przyłącze do sieci ciepłowniczej

istnieje techniczna możliwość podłączenia do sieci ciepłowniczej

Co obejmuje przepis:

Zakaz eksploatacji źródeł ciepła na paliwa stałe (np. węgiel, drewno, pellet)

Co można stosować?

pompy ciepła

fotowoltaikę

ogrzewanie elektryczne

gaz

ODDECH DLA MAZOWSZA

Uchwała antysmogowa i jej zmiana

Od 11 listopada nowoinstalowane kotły muszą spełniać wymogi ekoprojektu

kotły klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 mogą być użytkowane do końca ich żywotności

Od 1 stycznia

zakaz użytkowania kotłów na paliwo stałe w nowobudowanych budynkach, dla których nie zostały wydane decyzje i istnieje możliwość techniczna przyłączenia do sieci ciepłowniczej

Od 1 stycznia

zakaz użytkowania kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3,4 lub 5 wg normy PN-EN 303-5:2012

Od 1 stycznia

kominki muszą spełniać wymogi ekoprojektu, lub być wyposażone w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie

Od 1 stycznia

zakaz użytkowania kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 wg normy PN-EN 303-5:2012

Od 1 stycznia

zakaz palenia węglem kamiennym i paliwami wyprodukowanymi z jego wykorzystaniem w powiatach grodziskim, legionowskim, mińskim, nowodworskim, piaseczyńskim, pruszkowskim, otwockim, warszawskim zachodnim, wołomińskim

WYJATEK: Kotły posiadające 5 klasę zainstalowane do 11 listopada 2017 r. i kotły/kominki spełniające wymogi ekoprojektu uruchomione do 1 czerwca 2022 r. w istniejących budynkach – można w nich palić paliwami stałymi do końca ich żywotności

Jeśli po 1 czerwca 2022r. uruchomisz kocioł na paliwa stałe, możesz w nim palić węglem tylko do 31 grudnia 2027 r.!

2017 r.

2018 r.

2023 r.

2028 r.

Od 1 lipca zakaz spalania:

- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z ich wykorzystaniem,
- węgla kamiennego w postaci sypek o uziarnieniu 0-3 mm,
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna),

Od 1 października

zakaz palenia węglem kamiennym i paliwami wyprodukowanymi z jego wykorzystaniem w m. st. Warszawie

WYJĄTEK: Kotły posiadające 5 klasę zainstalowane do 11 listopada 2017 r. i kotły/kominki spełniające wymogi ekoprojektu uruchomione do 1 czerwca 2022 r. w istniejących budynkach – można w nich palić węglem do końca ich żywotności

Oznacza to **brak możliwości eksploatacji** instalacji w których pali się węglem:

- Od 1 października 2023 r. w Warszawie
- Od 1 stycznia 2028 r. w całym NUTS 2

Jeśli po 1 czerwca 2022 r. uruchomisz kocioł na paliwa stałe, możesz w nim palić węglem tylko do 30 września 2023 r.!

Dziękuję za uwagę

Masz pytania?

Napisz:
powietrze@mazovia.pl

Zadzwoń:
tel. (22) 59-79-481

ODDECH DLA MAZOWSZA